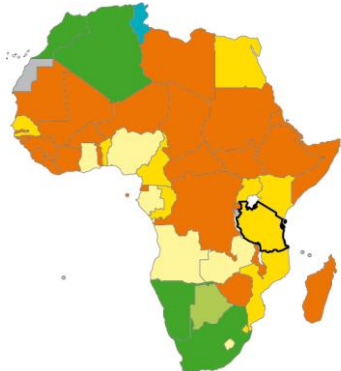

Tanzania

	LANDRISKKLASS 6/7 Landriskklasserna går från 0 till 7. Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet.	EKN:S UTESTÅENDE GARANTIER PÅ LANDET KORTFRISTIGA AFFÄRER: 11,5 MSEK MEDEL- OCH LÅNGFRISTIGA AFFÄRER: 685,5 MSEK
	DATUM 2014-12-08	

Fast i en fattigdomsfälla

Tanzania uppvisar både politisk och ekonomisk stabilitet samt har tillgång till betydande naturtillgångar. Trots detta präglas landet av hög fattigdom, starkt biståndsberoende och svag tillväxtdynamik. Av regeringens storslagna löften om genomgripande strukturreformer har mycket lite infriats. Den ekonomiska utvecklingen hämmas av en eftersatt infrastruktur, bristfällig elförsörjning, svag statsförvaltning och utbredd korruption. Under senare år har utformningen av den ekonomiska politiken hamnat i skymundan av det politiska spelet kring upprättandet av en ny konstitution. Maktstriderna står mellan regeringspartiets dominans och de allt mer högljudda oppositionspartierna samt mellan centralmakten och en växande strävan efter regionalt självbestämmande. Nyfunna gasfyndigheter utanför Tanzanias kust har underblåst regionala krav på ökat självstyre i jakten på de intäkter som gasutvinningen förväntas generera. Den ökade polariseringen i den politiska miljön riskerar att leda till att landet försämrar sina relationer till internationella biståndsorganisationer och förlorar sin attraktionskraft hos utländska investerare. Sammantaget förutses de politiska spänningarna tillta fram till valet hösten 2015 och därefter klinga av i takt med att det parlamentariska och konstitutionella läget klarnar.

LANDETS STYRKOR OCH SVAGHETER

Styrkor

- Politisk stabilitet med för regionen få inslag av vålds- och terrorattacker och goda relationer till grannländerna.
- Sedan lång tid tillbaka ett starkt internationellt stöd från givarsamfundet.
- Goda relationer till IMF, med vilken landet nyligen slöt ett nytt treårsavtal.
- Offentlig skuld på hållbar nivå.

Svagheter

- Låg BNP per capita och smal ekonomisk bas baserad på råvarutvinning och lågproduktivt jordbruk.
- Stor andel av befolkningen är sysselsatt inom en lågproduktiv jordbrukssektor.
- Svår affärsmiljö med svaga institutioner, utbredd korruption och omfattande byråkrati.
- Underutvecklad infrastruktur och bristfällig elförsörjning hämmar expansiva sektorer i ekonomin.

Restriktiv riskbedömning

Tanzania är sedan 2004 placerat i landriskklass 6, vilket överensstämmer med OECD:s klassificering av landet. För offentliga köpare, där en garanti från staten saknas krävs remburs, bank- eller statsgaranti. För banker och företag är EKN restriktiv i sin riskbedömning, vilket bland annat innebär att stor vikt läggs vid att exportören har erfarenhet av att göra affärer i landet och därmed är förtrogen med den svåra operationella miljön. För offentliga köpare gäller också att affärer är i enlighet med EKN:s och OECD:s policy för hållbar långivning till fattiga och skuldtyngda länder.

VAD KAN FÖRANLEDA EN ÄNDRING AV LANDPOLICY?

Lättnad

- En ny konstitution med bred parlamentarisk förankring samt ett legalt ramverk kring utvinningen av gas som främjar utländska och inhemska investeringar
- Att intäkterna från gasfyndigheterna kommer hela ekonomin till del.
- En tydlig förbättring av affärsmiljön och krafttag från regeringens sida att stärka statsförvaltningen och stävja korruptionen.

Skärpning

- En snabbt stigande extern skulduppbyggnad utanför de ramar som satts av IMF skulle äventyra landets kreditvärdighet och därmed öka kreditrisken.
- Ökade interna stridigheter till följd av motsättningar mellan centralmakten och regionerna.

EKN:S ÅTAGANDEN OCH ERFARENHET

Litet flöde av nya affärer

EKN har ett relativt litet flöde av affärer i Tanzania. EKN garanterar affärer i flera branscher, men merparten av exponeringen finns inom kraftindustrin. Överlag har EKN goda erfarenheter från de affärer som gjorts i landet.

LANDANALYTIKER

EKN:s landanalytiker för Tanzania:

Rebecka Lundgren

Telefon: +4687880182

e-post: rebecka.lundgren@ekn.se

ANSVARSBEGRÄNSNING

Landanalysen bygger på ett urval av källor och speglar en för EKN relevant information vid tiden för publicering. Ansvaret för hur informationen används eller tolkas vilar helt på användaren och EKN kan inte hållas ansvarig för förlust eller skada.

Nya politiska utmaningar

Tanzania är rikt på naturresurser, men samtidigt ett av Afrikas fattigaste länder och ett av världens mest biståndsberoende länder. Jämfört med flera andra afrikanska länder är det politiska läget stabilt och landet har överlag goda relationer med sina grannar.

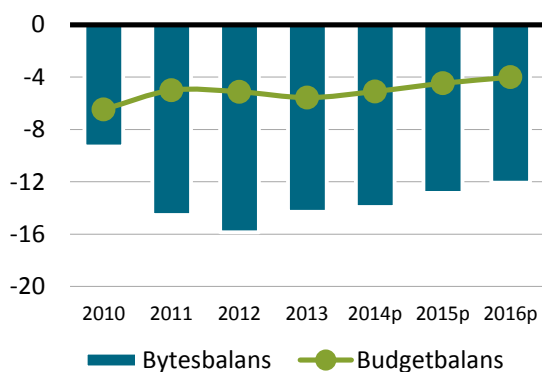
Regeringspartiet Chama Cha Mapinduzi (CCM) har dominerat den politiska arenan sedan landet blev självständigt på 1960-talet. Vid det senaste valet 2010 fick partiet med sin ledare Kikwete förnyat förtroende för en ny mandatperiod fram till oktober 2015. Regeringens utlovade reformering av ekonomin har i allt väsentligt förblivit tomma ord och reformtakten har snarare avtagit. Detta har bidragit till att oppositionspartierna fått ett ökat stöd hos befolkningen och på allvar börjat utmana regeringens dominans. Frågor kring utformningen av en ny konstitution och hur framtida intäkter från nyfunna gasfyndigheter i södra Tanzania ska fördelas utgör grogrund för ökad politisk och regional splittring. Utformningen av ny konstitution kan komma att rubba regeringens särställning samt ändra maktfördelningen mellan centralregeringen och regionerna. Även om utgången är osäker talar mycket för att regeringens sitter kvar vid makten även efter nästa val och att de förändringar som görs i konstitutionen kommer att gynna det sittande regeringens parti och ge begränsat utrymme för ökat regionalt självbestämmande.

Externa och interna obalanser

Landet har under den senaste femårsperioden uppvisat en årlig tillväxttakt på cirka sju procent, en utveckling som förväntas hålla i sig även under de närmaste åren. Den snabbaste expansionen i ekonomin sker i tjänstesektorn medan jordbrukssektorn, där huvudelen av arbetskraften är sysselsatt, växer betydligt långsammare. Tanzania exporterar till största delen råvaror, främst guld, men en växande tillverkningsindustri bidrar i ökad omfattning till landets exportintäkter. På senare år har stigande energipriser och omfattande investeringar inom främst kraftsektorn bidragit till att underskottet i bytesbalansen vidgats. En minskning

DUBBLA UNDERSKOTT

% av BNP

Källa: IMF, 2014-2016 prognosår

av investeringar i landets kraftförsörjning i kombination med lägre energikostnader väntas bidra till att underskottet i externbalansen under de kommande åren krymper. Valutareserven motsvarar nästan fyra månaders import, vilket bedöms säkra den löpande valutatilldelningen i handeln med omvärlden. Även de offentliga finanserna uppvisar underskott. Närmare hälften av statsbudgeten finansieras med bistånd. Utrymme för offentlig verksamhet styrs därmed i stor omfattning av biståndspolitiken i landets viktigaste givarländer. Under senare tid har en rad korruptions-skandaler lett till att biståndet frusit inne

och staten istället tvingats öka upplåningen på de finansiella marknaderna. Det faktiska underskottet har återkommande blivit större än regeringens målsatta nivå, främst till följd av att skatteintäkterna blivit lägre än väntat. En smal skattebas och ett budgetsysteem som uppvisar stora brister vad gäller uppföljning, utvärdering och transparens utgör hinder för ett ökat skatteuttag.

Stora naturgasfyndigheter utanför Tanzanias kust har väckt förhoppningar både hos regeringen och hos de multinationella energibolagen. Intäkterna från gasfyndigheterna skapar förutsättningar för regeringen att lyfta landet ekonomiskt och ersätta kolet som huvudsaklig energikälla. Samtidigt finns farhågor att vinstflödena från gasutvinningen uteslutande hamnar hos landets politiska maktelit på motsvarande sätt som skett i andra råvaruproducerande afrikanska länder. Den utdragna och försenade processen att ta fram en ny konstitution och ett legalt ramverk kring gasutvinningen har lett till att gasinvesteringar skjutits på framtiden. När osäkerheten kring det politiska och konstitutionella läget klarnat förväntas gasutvinningen komma igång, vilket väntas leda till ökade utländska investeringar och i förlängningen ökade intäkter till statskassan. En politisk maktkoncentration och utbredd korruption väntas dock förhindra att intäkterna leder till förbättrade levnadsvillkor för befolkningen i sin helhet. Landet kommer förbli biståndsberoende med en smal ekonomisk bas. Tanzania fick omfattande multilaterala skuldavskrivningar 2001 (HIPC) och senast 2006 (G8-initiativet) och landet slöt under 2014 ett nytt treårigt avtal med IMF. Till övervägande del utgörs externskulden av biståndsrelaterade lån. I takt med att underskottet i statsfinanserna finansierats av upplåning har landets statsskuld succesivt stigit men är alltjämt på en hanterbar nivå. Landet har tillgång till kapitalmarknaden men i väntan på att landet erhåller en kreditvärdering av ett internationellt kreditinstitut emitteras statsobligationer än så länge endast i lokal valuta.

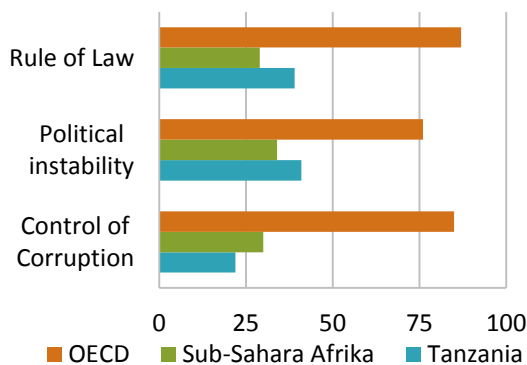
Mot mer utvecklade finansiella marknader

Den finansiella sektorn är relativt liten och outvecklad men bankerna är generellt likvida och välkapitaliserade. Kreditillväxten i den privata sektorn har varit mycket hög men ökar från en låg nivå och har skett utan att bankernas lånekaraktär försämrats nämnvärt. I syfte att öka handeln med närområdet har Tanzania ingått i den östafrikanska gemenskapen (EAC). Sammanslutningen skapades 2005 som en tullunion och 2010 etablerades en inre gemensam marknad med fri rörlighet av varor, arbetskraft och kapital. Den tanzaniska shillingen har trendmässigt tappat i värde mot USD men har under det senaste året stabiliserats något. Centralbankens styrränta ligger sedan slutet av 2011 på tolv procent och inflationen har stabiliserats kring strax över centralbankens inflationsmål på fem procent.

AFFÄRMILJÖ

SVAG AFFÄRMILJÖ

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken

förbättrad operationell miljö för att attrahera inblandning från utländska investerare.

Den operationella miljön försvåras dels av en underutvecklad infrastruktur och, dels av institutionella svagheter som utbredd korruption och brister i rättsväsendet. Landet placeras i mittensiktet i regionen i Världsbankens index för affärsmiljön. Pressen på att genomföra reformer för att förbättra investeringsklimatet ökar emellertid i takt med att Tanzania blir allt mer beroende av utländska direktinvesteringar för att finansiera sitt bytesbalansunderskott och för att mildra den stigande kritiken från landets givarländer. Utvinningen av gasfyndigheterna kan ytterligare komma att ställa krav på en